

**Verneområdestyret
Nordkvaløya-
Rebberesøya
landskapsvernområde**

Besøksadresse
Strandveien 17
9060 Lyngseidet

Postadresse
Postboks 700
9815 Vadsø

Kontakt
Sentralbord +47 78 95 03 00
Direkte 78 95 03 70 +47 94 88 10 97
fmfisenh@statsforvalteren.no

KARLSØY JEGER OG
FISKEFORENING
Postboks 1
9134 HANSNES

Saksbehandler Stine Emilie Nøding Hansen

Vår ref. 2021/1412 - 432.2

Dato 16.03.2021

Syar på søknad om dispensasjon til gjenreising av fjøsen på Haugland på Hersøya

Styret for Nordkvaløya-Rebberesøya landskapsvernområde behandlet søknad om dispensasjon til gjenreising av fjøsen på Haugland gård på Hersøya i styremøtet 11. mars 2021. Vedtak og sakspapirer med vedlegg følger under.

Med vennlig hilsen

Stine Emilie Nøding Hansen
Verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Troms og Finnmark fylkeskommune	Fylkeshuset, Postboks 701	9815	VADSØ
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statens Hus	9800	VADSØ
Karlsøy kommune	Rådhusveien 41	9130	HANSNES

Saksprotokoll i Nordkvaløya - Rebbenesøya verneområdestyre - 11.03.2021

Vedtak

Det gis med hjemmel i verneforskriftens § 5, pkt. 5, og vedtatt forvaltningsplan, dispensasjon til gjenreising av fjøsen og den allerede bygde utedoen på eiendom 16/2 på Hersøya i Nordkvaløya-Rebbenesøya landskapsvernområde.

Fjøsen må bygges så lik den gamle fjøsen som mulig og i henhold til søknad. Fjøsen settes opp på den gamle grunnmuren som står på eiendommen. Bebygget areal er satt til 31,5 m², og mål på fjøsens vegger er 4500x7000 mm. Byggeteknikken er ferdigbygde elementer som settes opp på grunnmuren. Ved bygging og transport av byggemateriale må man ikke skade kulturminnene i området

Vedtaket begrunnes i at tiltaket ikke vil være i strid med verneformålet, og det foreligger nok kunnskap til at en dispensasjon kan innvilges. Tiltaket er innenfor retningslinjene i forvaltningsplanen.

Klageadgang:

Vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre -3 – uker fra den dagen brevet kom frem til påført adressat. Klagen sendes skriftlig til Verneområdestyret, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes og de grunner du vil anføre for klagen.

Søknad om dispensasjon til gjenreising av fjøsen på Haugland på Hersøya

Forvalters innstilling

Det gis med hjemmel i verneforskriftens § 5, pkt. 5, og vedtatt forvaltningsplan, dispensasjon til gjenreising av fjøsen og den allerede bygde utedoen på eiendom 16/2 på Hersøya i Nordkvaløya-Rebbenesøya landskapsvernområde.

Fjøsen må bygges så lik den gamle fjøsen som mulig og i henhold til søknad. Fjøsen settes opp på den gamle grunnmuren som står på eiendommen. Bebygget areal er satt til 31,5 m², og mål på fjøsens vegger er 4500x7000 mm. Byggeteknikken er ferdigbygde elementer som settes opp på grunnmuren. Ved bygging og transport av byggemateriale må man ikke skade kulturminnene i området

Vedtaket begrunnes i at tiltaket ikke vil være i strid med verneformålet, og det foreligger nok kunnskap til at en dispensasjon kan innvilges. Tiltaket er innenfor retningslinjene i forvaltningsplanen.

Klageadgang:

Vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre -3 – uker fra den dagen brevet kom frem til påført adressat. Klagen sendes skriftlig til Verneområdestyret, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes og de grunner du vil anføre for klagen.

Saksopplysninger

Karlsøy jeger- og fiskeforening (KJFF) har sendt inn søknad om dispensasjon til gjenreising av den gamle fjøsen på Haugland gård, eiendom 16/2 på Hersøya. Eiendommen eies av Karlsøy kommune, ligger i et statlig sikra friluftsområde og forvaltes av KJFF.

Eiendommen er tilrettelagt friluftsliv med flytebrygge, gapahuk og utedo i tillegg til det gamle hovedhuset, to naust, ett utedo og grunnmurer etter fjøs og sjå. Haugland har også en godkjent forvaltningsplan. Gjenreisningen av fjøsen er forankret i denne forvaltningsplanen.

Fjøsen er planlagt brukt til ekstra overnatting i tillegg til hovedhuset, og bespisingslokale for større grupper som leier gården. Dette vil også være et viktig tilbud til blant annet skoler som ønsker å leie gården i forbindelse med skoleturer, rydding av marint avfall og lignende.

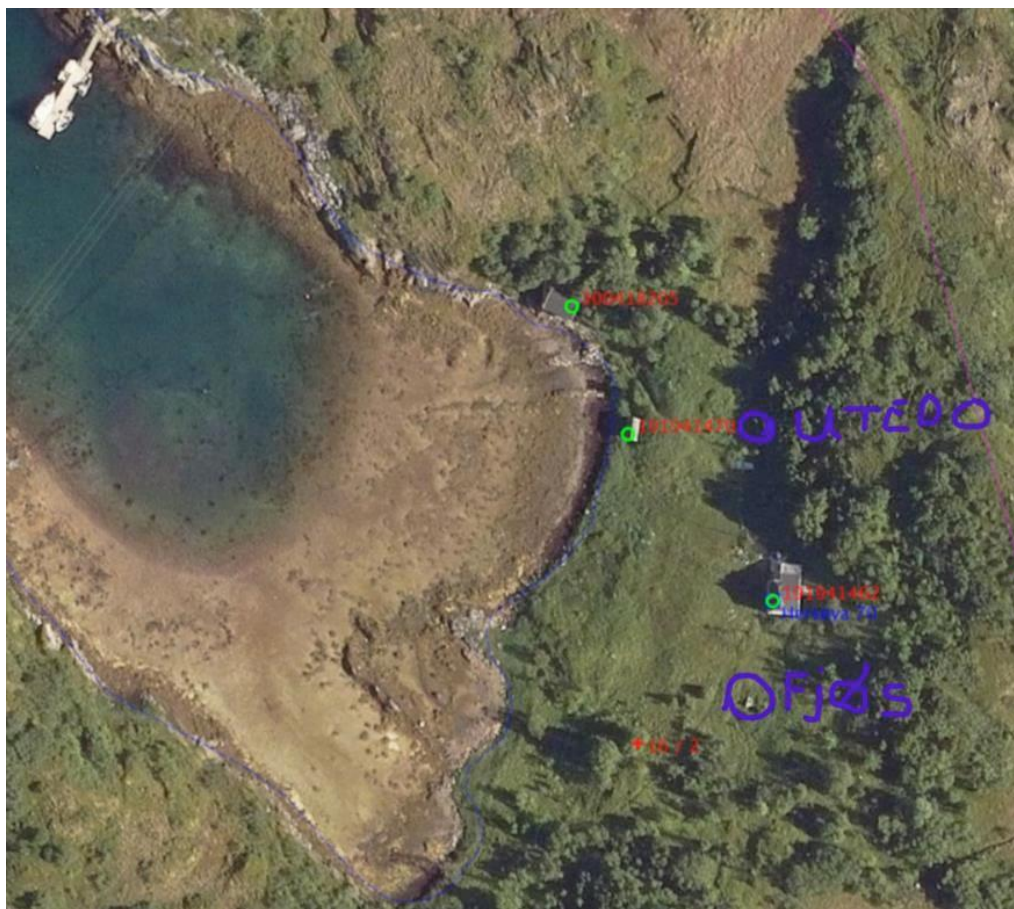
Gjenreisningen av fjøsen gjøres i samarbeid med Karlsøy kommune. Det blei 2020 gitt midler til restaurering av grunnmuren til fjøsen. Dette arbeidet ble ikke ferdig, men midlene ble overført til 2021 og er planlagt gjort ferdig i år.

Fjøsen skal settes opp på den opprinnelige grunnmuren, og i samme utførelse som den originale fjøsen. Fjøsen er bygget i ferdige elementer som fraktes ut til Haugland og settes opp i løpet av våren og sommeren 2020.

Det har også vært snakk om mulig behov for kjøring med ATV på Haugland for å få fjøselementene opp til grunnmuren. Planlagt kjøretrassé er fra den gamle støa opp til der fjøsen skal settes opp. Det er direktehjemmel til motorferdsel på innmark og etter vei jamfør verneforskriften § 4 punkt 8. Det vil derfor ikke være nødvendig å dispensere til dette. Eventuelt vil det brukes helikopter for å løfte elementene ut til Haugland. Det vil ikke være nødvendig med dispensasjon for dette heller så fremst helikopteret ikke lander og skal ta av fra Hersøya, jamfør verneforskriften § 3 punkt 2. Det er ingen forbud mot lavtflyging i landskapsvernområdet.

Det er tidligere satt opp en utedo i forbindelse med hovedhuset, som tidligere vanlig på Haugland. Plasseringen har variert noe gjennom årenes løp. Den utedoen som stod på eiendommen da KJFF fikk forvaltningen for gården ble tatt av en storm. Det ble etter dette satt opp en ny utedo omentrent der den gamle sjåen stod.

Kart over bygningsmassen på Haugland gård.

I henhold til naturmangfoldloven (§ 7) skal prinsippene i loven §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, også når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak etter forskrifter for verneområder.

Vurdering

Haugland gård befinner seg i sin helhet på Hersøya. Haugland ligger i landskapsområde 7, og dermed ikke i "nei-området" for nybygg. I dette området kan man tillate nye bygg/gjenreisinger konsentrert til eksisterende bebyggelse. I dette tilfelle er det søknad om gjenreising av fjøsen som tidligere stod på gårdstunet i opprinnelig utføring, og en utedo. Det er flott at folk benytter husene og ønsker å bygge opp igjen kulturlandskapet i øyriket. Spesielt Hersøya er mulig å tilbakeføre til det kulturlandskapet som har vært der tidligere, noe som er en viktig del av vernet.

Ifølge forvaltningsplanens kapittel 5 er en del av verneformålet å ta vare på et representativt kystområde der den tradisjonelle bebyggelsen er en naturlig del av landskapsrommet. Bevaringen av bebyggelsen og kulturmiljøene i området er en viktig del av landskapsopplevelsen. Bygninger og bygningsmiljø er en viktig del av kulturlandskapet og kulturmiljøet innenfor verneområdet skal tilpasses stedlig landskap og kulturmiljø. All bygging skal skje i samsvar med lokal byggeskikk, og det skal tas landskapsmessig hensyn. Troms Fylkeskommunes rapport om registrering av kulturminner og kulturmiljø i Nordkvaløya-Rebbenesøya landskapsvernområde anbefaler at på Hersøya ivaretas og istandsettes eksisterende bebyggelse.

Det er ikke registret sjeldne arter som vil komme til skade ved gjenreising av fjøsen eller utedoen på eiendommen. Kulturlandskapet er ikke holt i hevd, men gjenoppbygging av bygningsmassen og gjenoppsettelse av kulturmiljøet på Haugland er viktig. Gjenreising av fjøsen vil skje på eksisterende grunnmur og vil derfor ikke være i konflikt med dyrkbar mark eller verdifull beitemark. Utedoen er satt opp omentrent der den gamle sjåen stod og ansees derfor ikke for å være i konflikt med dyrkbar mark eller verdifull beitemark.

Fjøsen er bygget i elementer som skal fraktes ut til Haugland, og er planlagt satt opp i original byggestil på gjenreist grunnmur der det originale fjøsen stod. Den vil derfor være et viktig tilskudd for bevaring av historisk byggestil, og fjøsen vil ikke skille seg ut fra bygningsmassen på eiendommen.

Søknaden er forelagt fylkeskommunen for uttalelse. Fylkeskommunen har ikke kommentert med innvending mot gjenreising av fjøsen, men det må tas hensyn til eksisterende kulturminner. Det vil ikke graves fundamentering til fjøsen da den skal settes opp på eksisterende grunnmur, men det understrekes at arbeidet umiddelbart må stoppe og det må meldes til Kulturretaten i Fylkeskommunen dersom man skulle oppdage spor etter tidligere menneskers aktivitet. Det er også ønskelig at det opprettes kontakt med Kulturretaten ved bygging, da det ofte foreligger føringer for bygging i slike kulturmiljøer som på Haugland.

Ifølge naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 legges til grunn for all vurdering av tiltak i verneområder.

Kunnskapsgrunnlaget (jamfør nml § 8) er hentet fra artsdatabanken, naturbase.no og forvaltningsplanen for Nordkvaløya-Rebberesøya landskapsvernområde. Vi anser kravet til kunnskapsgrunnlaget å være tilstrekkelig for behandling av søknaden.

Føre-var-prinsippet, jamfør nml § 9, skal følges dersom det ikke foreligger nok informasjon om tiltaket til å sikre at det ikke forekommer irreversibel skade på naturen eller naturmangfoldet. Det omsøkte tiltaket vil i liten grad vil påvirke den representative kystnaturen, de kvartærgeologiske landskapselementene eller de rike kulturminnene i området, og føre-var-prinsippet tillegges liten vekt.

En dispensasjon i dette tilfellet vil kunne skape presedens for å tillate bygging i landskapsvernområdet, men denne dispensasjonen er imidlertid i tråd med vedtatt forvaltningsplan der det er lagt opp til bevaring og gjenoppretting av det gamle kulturlandskapet i området. Alle søknader om dispensasjon skal likevel vurderes på eget grunnlag, jamfør Naturmangfoldloven § 10. Gjenreising/vedlikehold av eventuelle andre bygg må omsøkes ved egen søknad.

En vurdering i henhold til Naturmangfoldloven §§11 og 12 ansees ikke som relevant i denne saken.